

a Kollégium csak alosztály lehet, mert a „Tanyai Agrársettlement” mozgalom utódjának tekintette magát, ez pedig tisztára a Kör belső mozgalma volt.

Rövid vita után a közgyűlés úgy határozott, hogy sajnálattal bár, de megadja az engedélyt a Kollégiumnak a különváláshoz, és a két egyesület között a jóviszonyt igyekszik fenntartani a jövőben is. Erről az elhatározásról jegyzőkönyvi kováronat-
tal és levélben értesíteni fogja a kollégium vezetőségét, és evvel a megválasztan-
dó tisztikart megbízza.⁶⁵

Ezen jegyzőkönyvi kivonat az eredeti jegyzőkönyv 140–142. oldalának szöve-
gével szószerint megegyezik.

Szabó Imre
elnök

Szabó Katalim
főtitkár

*A Bethlen Gábor Kör vezetőségének levele és jegyzőkönyvi
kivonata Buday Györgyhöz In: Hegyi András: Haladó ifjúsági
mozgalmak Csongrád megyében. Válogatott dokumentumok
(1874–1986). Szeged, 1987. 221–222. (164. sz. dokumentum)*

420. Az Emericana intelmei

Az Emericana ifjúsági vezetősége felhívással fordult a magyar egyetemi ifjú-
sághoz és ennek a felhívásnak minden szava a nemzeti érzés és a hazafias aggo-
dalom komoly felelősségérzésétől súlyos.

Vannak összefüggések a jelenségek között, melyek már-már törvényszerűvé
váltak. Ha virágzik a szőlő, formi kezd a hordóban a bor. Ha nagyjelentőségű
külpolitikai tárgyalások előtt állunk, vagy ilyen tárgyalásokat folytatunk, egyete-
mi zavargások nyugtalanítják a közvéleményt, s terjesztenek az ország rendje és
belpolitikai konszolidáltsága felől bántó és ártó híreket. A budapesti egyetemen
megint zavargások akadályozzák a nyugodt munkát. A magyar külügyminiszter
Bécsben sorsdöntő találkozást készít elő. A külföldi lapokban most jelennek meg
hírek azokról a nyugtalanságokról, amelyek a budapesti egyetem rendjét megvál-
toztathatják.

Nehéz kötelességet vállalva és végezve szálltunk szembe mindig azokkal, akik
ezeket a zavargásokat rendezték, vagy mentegetésekkel és magyarázkodásokkal
bátorították a zavargókat. Talán elhiszik nekünk, hogy akármennyire együttérzünk
is mindig minden üldözöttel, elsősorban a nemzet nagy érdeke kötelezett bennünket
helytállásra sokszor azokkal szemben is, akik a tüntető fiatalság kedvtelését
különb védelemben részesítették, mint a nemzet nagy érdekét. Alig van valaki,
aki az Emericana praesidiumának felhívását mélyebb meggyőződéssel köszönti,
mint mi. Ezekre a szavakra valóban szükség volt, s nincs a felhívásnak egyetlen
súlytalan szava, egyetlen jelentőség nélküli jelzője sem. Hazánk iránt érzett
felelősségünk tudatában – mondják az Emericana vezetői – emelik fel szavukat,

⁶⁵ A Bethlen Gábor Kör 1936. október 4-i tisztújító közgyűlésén Paku Imrét Szabó Imre váltotta
az elnöki pozícióban.

s valóban nem más, mint az országgal szemben érzett felelősség és ennek a felelősségnek becsületes átérzése szólaltat meg ma minden aggodalmat. A nem létező terrornak létező félelme – reméljük – nem fogja továbbra is megbénítani azokat, akiknek határozott és erélyes fenntartása, ennek a látszat terrornak és terrorlátszatnak, – hiszünk és bízunk benne – egyszerre véget vetett az Emericana határozott és világos, nemzeti és vallásos érzületből fakadt komoly intelme. Akik eddig szégyellték az erőt, most szégyelljék a gyöngeséget, az Emericana intelmei után az ifjúság szeretete nem jelentheti tovább azoknak az ajnározását, akik magukat törvényen kívülállónak tekintik, s gonosz kedvteléssel kockáztatják az ország felbecsülhetetlen értékű megbecsülését és tekintélyét.

Ne engedjük azt – mondja az Emericana felhívása –, hogy felelőtlen elemek szokásos zavarkeltésükkel az egyetemi élet rendjét megbontsák. Ennek a bölcs és igaz mondatnak egy szava megkap bennünket. „Szokásos” zavarkeltés. Bizonybizony, keserves szokássá váltak az októberi és februári tüntetések. Ha a közrend őrei az egyetem falain belül és a falakon kívül azzal az elhatározottsággal, azzal a bölcs keménységgel s azoknak az igaz és helyes szempontoknak a felvetésével tartották volna vissza a zavargókat, akkor – rossz emlékké vált volna már régen mindaz, ami az egyetemi zavargásokkal kapcsolatban vált fájdalmasan és a nemzetnek ártóan „szokásossá”.

„Negatív zavargások helyett becsületes munka, ezt kívánja, ezt tanácsolja, ezt követeli meg az Emericana a magyar egyetemi ifjúságtól. Nincs olyan becsületes gondolkodó és felelősségteljes polgár, aki a maga helyeslésével ne igyekeznék az Emericana felhívásának súlyát és meggyőző erejét fokozni. Tüntetéssel, egyesek ellen elkövetett atrocitásokkal, ablakbeveréssel, testi és lelki megaláztatásokkal nem lehet sem problémákat megoldani, sem nemzeti kötelességet teljesíteni, sem jövődőt szolgálni. A bűnöző kedvtelés kiélheti magát abban, ha legázolja a védekezésre képtelent, de abból soha nem lesz se nagyobb darab kenyér, se valóra vált reménység. Ha két három védtelenre rárohannak százan, csak azt példázzák, ami ezzel a szegény országgal történt, – de lehet igazságtalansággal harcolni az igazságtalansággal szemben, lehet-e brutalitással célt érni brutalitásokkal szemben? A szellem fölényével, a kultúrhatalmával, egy ezeréves történelmi múlt tanúságtételével harcolhatunk most csak, ezt a harcot a bevett ablakok és bevett fejek erősíteni nem tudják. Ennek az országnak meg kell mutatni, hogy a Balkán nem északi és nyugati, de déli és keleti határain kezdődik, – szabad akkor a iasi egyetem hírei közé magyar egyetemek híreit bekeverni?

Azt reméljük, hogy sötét és ártó korszak zárul le az Emericana vezetőségének bölcs és nemes, hazafias és vallásos meggyőződéséből fakadó intelmével. Aki továbbra is engedetlen, az az ország elsőszámú érdekeinek, a jövődő parancsának tagadja meg az engedelmséget. Ezt pedig a magyar fiatalságról feltételezni sem szabad.

Délmagyarország XII. (1936) november 12. 1. oldal